

Motion till riksdagen
2008/09:So526

av Désirée Pethrus Engström (kd)

Skydd mot könsstypning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ett hälsointyg för att skydda unga flickor mot könsstypning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över rätten för barn till skydd mot att utvisas till länder där könsstypning förekommer.¹

¹ Yrkande 2 hänvisat till SfU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Kvinnlig könsstympning är en förkastlig sedvänja och det finns enligt uppgift cirka 150 miljoner könsstympade kvinnor i världen. Denna tradition kan inte tillskrivas någon nationalitet, religion eller etnisk grupp men är högst levande i och med att 8 000 flickor könsstympas varje dag någonstans i världen. Vissa av dessa är svenska flickor som mot sin vilja utsätts för denna tortyr. Oftast sker ingreppet i föräldrarnas hemland dit flickorna åker sommartid.

Enligt svensk lag kan könsstympning ge upp till fyra års fängelse, och sedan lagen skärptes 1999 kan personer dömas i Sverige även om brottet begåtts utomlands. Skärpningen av lagen var ett steg i rätt riktning, men det förhindrar inte att brott trots detta sker utanför Sveriges gränser. Det är inte alltid flickans närmaste anhöriga som vill att ingreppet genomförs. Ofta är det mer avlägsna släktingar i hemlandet som vill hålla fast vid denna tradition. När familjen kommer till hemlandet tar slakten eller stammen över ansvaret för barnet och anser sig ha rätt att besluta om könsstympning. Det krävs därför ett stöd för de föräldrar som faktiskt vill skydda sina barn när de reser till hemlandet.

För att skydda flickor från att utsättas för könsstympning bör vi enligt fransk modell införa ett "hälsointyg". Hälsointyget ska tydligt visa att könsstympning är förbjudet enligt svensk lag. Intyget ska också visa att föräldrarna har ansvaret för flickan och således kan dömas enligt svensk lag även om könsstympning sker i annat land än Sverige. Slakten i hemlandet kommer således att skada föräldrarna och göra dem till brottslingar i Sverige. Vi får inte blunda för att flickor utsätts för detta avskyvärda ingrepp. Nu måste alla metoder prövas så att skändning av flickors kroppar stoppas. En nationell handlingsplan mot kvinnlig könsstympning antogs av den förutvarande regeringen 2003, och ett omfattande arbete pågår också runt om i landet för att förebygga könsstympning. Alliansregeringen har även utformat en ny handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, och i handlingsplanen belyses det hedersrelaterade våldet. Det är bra att regeringen agerar men fler åtgärder krävs då könsstympning av flickor fortfarande förekommer.

Ett hälsointyg skulle kunna rädda många unga flickor från att bli könsstympade, och Socialstyrelsen bör ta initiativet till hur ett sådant intyg ska utformas. Intyget bör sedan kunna utfärdas av barnavårdscentralen för barn upp till sex års ålder och därefter av skolhälsovården.

Som nämnts ovan är könsstympning olagligt enligt svensk lag även om brottet begåtts utomlands. Trots det utvisar Sverige fortfarande unga flickor till länder där de löper mycket stor risk att bli omskurna. I början av 2007 uppmärksammades fallet Emily i Expressen. 29-åriga Emily flydde till Sverige med sina två döttrar för att hindra dem från att könsstympas i hemlandet Nigeria. Då Emilys syster avled på grund av könsstympning var Emily mycket väl medveten om riskerna som en könsstympning medför. För att skydda sina döttrars liv tog Emily därför sin tillflykt till Sverige. Sedan hon kom till Sverige 2002 har hon ansökt om att få stanna ett flertal gånger och fått avslag varje gång. Trots att Emily kan visa läkarintyg på att hon själv är omskuren,

Fel! Okänt namn på

och på att det är troligt att hennes döttrar skulle bli könsstympade om familjen återvände får familjen inte stanna.

I utlänningslagen står det att skyddsbehövande är en utlänning som ”känner välgrundad förföljelse på grund av sitt kön eller sin homosexualitet”. Skyddsbehövande är också ”en utlänning som känner välgrundad fruktan för att straffas med döden eller utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning”. Det borde med denna lagstiftning vara vårt ansvar att skydda flickor som löper en överhängande risk att könsstympas om de utvisas. Regeringen bör därför snarast se över rätten för barn till skydd mot att utvisas till länder där könsstympning förekommer.

Stockholm den 30 september 2008

Désirée Pethrus Engström (kd)